

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1390/2021
30.06.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Богдан Вергаш, адвокат из ..., против туженог ... „ББ“ ДОО, са седиштем у ..., чији је пуномоћник Нада Лукић, адвокат из ..., одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 436/17 од 22.03.2018. године, у седници одржаној 30.06.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 436/17 од 22.03.2018. године, у ставу првом изреке, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 1631/10 од 13.05.2016. године у ставу првом, другом и трећем изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 33.000,00 динара.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1631/10 од 13.05.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништав став први тачке 3. Уговора о раду број ... од 02.11.2007. године, закљученог између тужиоца и туженог, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се поништи као незаконито решење туженог број ...од 08.04.2009. године, те да се обавезе тужени да тужиоца врати на послове секретара предузећа, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се утврди да је засновао радни однос на неодређено време на пословима секретара код туженог, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу накнади штету у виду изгубљене зараде и то у појединачно опредељеним месечним износима, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставом изреке; као и све изостале зараде и регрес до повратка тужиоца на посао и припадајуће доприносе за обавезно пензијско-инвалидско осигурање Републичком фонду ПИО, Филијала за Град Београд, са одговарајућим

обрасцима за сваку годину посебно, као неоснован. Ставом петим изреке, Први основни суд у Београду огласио се апсолутно ненадлежним, а тужба је одбачена у делу тужбеног захтева којим је тражио да се обавезе тужени да у корист тужиоца уплати порезе. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му накнади трошкове парничног поступка као неоснован. Ставом седмим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 216.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 13.05.2016. године, па до исплате, а преко досуђеног одбијен је захтев за накнаду трошкова парничног поступка за износ од 118.500,00 динара, као неоснован.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 436/17 од 22.03.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом, другом и трећем изреке и усвојен тужбени захтев тужиоца, утврђено да је ништав став први тачке 3. Уговора о раду број ... од 02.11.2007. године, закључен између тужиоца и туженог, поништено као незаконито решење туженог број ... од 08.04.2009. године, а тужени обавезан да тужиоца врати на послове секретара предузећа и утврђено да је тужилац засновао радни однос на неодређено време на пословима секретара предузећа код туженог почев од 02.11.2007. године. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу четвртном, шестом и усвајајућем делу става седмог изреке и у овом делу предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење. Ставом трећим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење садржано у ставу петом изреке првостепене пресуде. Ставом четвртим изреке, одбачена је као недозвољена жалба тужиоца, изјављена против одбијајућег дела одлуке о трошковима парничног поступка садржаног у ставу седмом изреке првостепене пресуде. Ставом шестим изреке, укинута је допунска пресуда првостепеног суда у ставу првом и другом изреке. Ставом седмим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење садржано у ставу трећем изреке допунске пресуде првостепеног суда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у односу на став први, други и пети изреке, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију туженог.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.125/04 ...111/09) на чију примену упућује члан 506. став 1. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...18/20) и нашао да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се указује на битну повреду одредаба парничног поступка, али није наведено коју одредбу ЗПП другостепени суд није применио или је неправилно применио.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је Уговором о раду број ... од 02.11.2007. године, засновао радни однос код туженог ради обављања послова секретара предузећа. Ставом првим, тачке 3. Уговора, предвиђено је да запослени заснива радни однос на одређено време до повратка привремено одсутне запослене ББ,

а ставом другим тачке 3. одређено је да је запослени дужан да ступи на рад 02.11.2007. године. Оспореним решењем о отказу уговора о раду од 08.04.2009. године, тужиоцу је престао радни однос на одређено време због повратка привремено одсутне запослене ББ у складу са тачком 3. наведеног Уговора о раду. ББ је једини правник код туженог и обавља послове секретара и шефа опште и правне службе, а које послове је у току рада код туженог обављао и тужилац. Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова код туженог, ови послови систематизовани су као два радна места. Како је тужилац засновао радни однос на одређено време код туженог ради замене привремено одсутне запослене, радни однос му је престао када се она вратила на посао. По ставу првостепеног суда, за утврђење ништавости овако закљученог уговора о раду нису испуњени услови прописани одредбом члана 103. ЗОО, нити има места примени правила о заснивању радног односа на неодређено време ступањем на рад, у смислу одредбе члана 32. Закона о раду. Према томе, и решење о отказу уговора о раду је законито, јер је враћањем на рад привремено одсутне ББ, тужиоцу законито престао радни однос, сходно одредби члана 37. став 3. Закона о раду.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужиоца преиначио првостепену пресуду, усвојио тужбени захтев и утврдио да је ништав став први тачке 3. уговора о раду, поништио решење о отказу уговора о раду као незаконито и утврдио да је тужилац дана 02.11.2007. године, засновао радни однос код туженог на неодређено време. Према ставу другостепеног суда, у конкретном случају, тужилац је засновао радни однос на одређено време ради замене привремено одсутног запосленог, али му назначеним уговором није поверено обављање послова шефа Службе општих и правних послова, које је обављала и запослена чија је замена био, него обављање послова секретара предузећа који послови су код туженог били упражњени. Имајући у виду чињеницу да је тужиоцу поверено обављање послова на упражњеном радном месту које је притом и систематизовано општим актом послодавца, другостепени суд је закључио да је наведени уговор о раду закључен на одређено време, супротан правилима прописаним одредбом члана 37. Закона о раду, из којих разлога је исти ништав у наведеном делу. С обзиром на претходно, ступањем на рад, тужилац је у датој ситуацији засновао радни однос на неодређено време почев од 02.11.2007. године, а због чега је и решење о отказу уговора о раду незаконито.

Основано се ревизијом туженог указује да другостепени суд није правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиоца.

Према одредби члана 103. став 1. ЗОО, прописано је да је уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима ништав, ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или ако закон у одређеном случају не прописује што друго.

Одредбом члана 37. став 3. Закона о раду, прописано је да радни однос на одређено време, ради замене привремено одсутног запосленог, може се засновати до повратка привремено одсутног запосленог.

Одредбом члана 32. став 1. Закона о раду, прописано је да се уговор о раду закључује пре ступања запосленог на рад у писаном облику. Ставом 2. истог члана прописано је да ако послодавац са запосленим не закључи уговор о раду у складу са

ставом 1. овог члана, сматра се да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, а применом наведених правних норми Врховни касациони суд налази да је правилно првостепени суд нашао да није ништава наведена одредба уговора о раду на одређено време. Ово из разлога што су у тренутку закључења наведеног уговора о раду били испуњени сви потребни услови за његову пуноважност, исти је закључен на основу сагласности воља оба уговорача, а нису постојале ни чињенице услед којих би наведена одредба уговора била противна принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима. Како је у конкретном случају, уговор о раду, закључен између тужиоца као запосленог и туженог као послодавца, везан за трајање одсуства запослене уместо које је привремено тужилац засновао радни однос уговором о раду на одређено време, није било места примени одредбе члана 32. став 2. Закона о раду, за заснивање радног односа на неодређено време ступањем на рад, већ је правилно тужиоцу престао радни однос, повратком запослене коју је мењао, у смислу одредбе члана 37. став 3. истог закона, нити постоје услови да тужилац заснује радни однос на неодређено време, са овог радног места.

Полазећи од овако утврђене чињенице у контексту наведених законских одредби, погрешан је закључак другостепеног суда да је тужилац обављао послове упражњеног радног места, а не оне које је обављала ББ. Ово из разлога што је тужилац обављао све послове који су били поверени од стране послодавца ББ, а чињеница да су систематизацијом предвиђена два радна места код туженог, а запослен само један извршилац није од утицаја, јер је ствар послодавца како ће посао да организује.

Из наведених разлога, побијана пресуда је у назначеном делу преиначена и одлучено као у ставу првом изреке на основу члана 407. став 1. ЗПП.

Како је тужени успео у ревизијском поступку, то су му досуђени и трошкови које је определио на име састава ревизије у износу од 33.000,00 динара, према АТ, док је захтев тужиоца одбијен, јер одговор на ревизију није нужан трошак, па је одлучено као у ставу другом и трећем изреке, применом члана 149. и 150. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић